

Tiskový zákon – seminář č. 5

1) Podívejte se na tyto sporné výroky. U kterého z nich je možné využít „právo na odpověď“ podle tiskového zákona?

A) Podvodník?

„N. [žalobce] se proto bezpochyby dopustil trestného činu podvodu podle ust. § 250 trestního zákona, když společnost G., resp. třetí osoby (pokud společnost G. nebyla poškozeným, ale spolupachatelem), uvedl v omyl ohledně existence prodávané pohledávky, získal tak prospěch v podobě kupní ceny převáděné pohledávky a způsobil škodu nejméně ve stejném rozsahu.“

Kontext: Jednalo se o část stanoviska (právního rozboru) vypracovaného advokátkou pro svého klienta, na základě kterého na žalobce podal klient advokátky trestní oznámení. Tento právní rozbor je známý v advokátních kruzích a byli s ním konfrontováni i žalobcovi rodinní příslušníci.

B) Nevýhodná smlouva

„Například byla podepsána smlouva na vývoj softwaru, který měl stát řádově 20 milionů korun, ale já už teď vím, že jsem ho schopna sehnat za půl milionu korun.“

C) Nehygienické postupy

výroky týkající se toho, že čistička odpadních vod je nefunkční, že žalobkyně vypouští infikovanou vodu do veřejné kanalizace, že pro přípravu kojenecké stravy používá vodu nesplňující předepsané limity pro obsah bakterií, že se dochlorovává a že bazénová voda je závadná a zdraví nebezpečná

D) časopis d'Testu

časopis d'Testu otiskl v čísle 10/2009 článek s názvem „Opravdu víte, co pijete?“, který srovnával 18 značek balených neperlivých vod, a to vod kojeneckých, přírodních a minerálních vhodných pro přípravu kojenecké stravy, a také vody pitné. Testován byl obsah mikroorganismů, prvků žádoucích (vápníku a hořčíku), prvků, jejichž přítomnost ve zvýšeném množství může vodu negativně ovlivnit (sodíku, chloridů, železa, síranů, manganu, fluoridů a další látek), a dále látek zdravotně závadných (např. polycyklických aromatických uhlovodíků, trihalomethanů a dalších).

Součástí předmětného článku byla na str. 40, 41 tabulka srovnávající naměřené hodnoty (obsah jednotlivých prvků a sloučenin v testovaných vodách), které měl žalovaný k dispozici od Státního zdravotního ústavu. U balené pitné vody Aquila Aqualinea (dále též jen „Aquila“), vyráběné stěžovatelkou, byl uveden podle výsledků měření obsah sodíku 19,73 mg/l, přičemž tato hodnota byla označena symbolem plného černého trojúhelníku (představujícího vzhůru směřující šipku), jenž podle legendy znamenal „zvýšený, resp. vysoký obsah“ daného prvku. U vody Aquila byl dále uveden obsah benzo(ghi)perylenu ve výši 1,1 ng/l a obsah trihalomethanů 0,4 µg/l, z nichž hodnota chloroformu byla uvedena v téže výši. Všechny posledně uvedené hodnoty byly vtištěny červeně.

Na následující dvojstraně (str. 42, 43) byl ke každé hodnocené vodě podán, vedle fotografie jejího obalu, souhrnný komentář. K produktu Aquila byl připojen následující text: „TEST komentář: obsahuje dvě nedovolené cizorodé organické látky – benzo(ghi)perylen (polycyklický aromatický uhlovodík) a chloroform; nejvyšší obsah sodíku z testovaných vod“. V části článku označené „Voda a látky zdravotně závadné“ bylo pod nadpisem „Benzo(a)pyren a polycyklické aromatické uhlovodíky“ obecně uvedeno, že „[k]ontaminaci při výrobě sice nelze vyloučit, ale za pravděpodobnější zdroj označili odborníci lahve, pokud jsou vyráběné z recyklovaného PET materiálu.“

Dokazováním bylo zjištěno, že naměřená hodnota sodíku 19,73 mg/l se nachází pod povolenými hodnotami (20 mg pro kojeneckou vodu, 100 mg pro pitnou), a byla-li v testu označena černým trojúhelníkem, pak se jednalo o nepřiměřenou prezentaci.

E) Výroky ministra

Výrok ministra zemědělství obsažený v článku v deníku Mladá fronta DNES: „*Já mám obavu, aby se nestalo, že oni [společnost Eastern Sugar jako žalobkyně] to prodají nějaké nastrčené firmě, jejíž podnikatelský záměr náhle velmi rychle zkrachuje. Tak aby ušetřili za demolicí, čerpali celou restrukturalizační podporu a někde v regionu by zůstala opuštěná budova, která je ekologickou zátěží.*“

Tisková zpráva Ministerstva zemědělství „*Odchod Eastern Sugar poškodí tuzemské řepářství a cukrovarnictví*“ obsahující větu „*náměstek ministryně zemědělství S. K. považuje krok společnosti EASTERN SUGAR za podraz na 184 dodavatelů cukrovky*“

2) Jaké jsou lhůty na realizaci práva na odpověď? Do kdy je možné se obrátit na soud?

3) Kdy je možné využít právo na dodatečné sdělení podle tiskového zákona?